

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/74/2022
Identifikačné číslo spisu: 3114010035
Dátum vydania rozhodnutia: 21.12.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3114010035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného Ing. X. Q., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 21. decembra 2022 v Bratislave, prejednal dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2017, sp. zn. 3To/49/2017 a takto

rozhodol:

Podľa 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. X. Q. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. januára 2017, sp. zn. 6T/3/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2017, sp. zn. 3To/49/2017, bol obvinený Ing. X. Q. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, sp. zn. 1Pv 744/13/3309, podanej 9. januára 2014 na obvineného Ing. X. Q. pre spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

- hoci ako otec dieťaťa v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. Zákona o rodine, ako aj z predbežnej otázky stanovenej vyšetrovateľom PZ dňa 07. októbra 2013 povinný prispievať na výživu maloletého O. X. Q., narodeného 29. marca 2007 sumou 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Mgr. G. I., trvale bytom K. P., V. O. XX/X, ktorej bolo dieťa ponechané v starostlivosti predbežným opatrením nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín pod č. k. 30PPOm/2/2009-17 zo dňa 14. októbra 2009, právoplatným 27. novembra 2009, si takto stanovenú vyživovaciu povinnosť v období od mesiaca júl 2011 rátane do apríla 2013 vrátane vôbec neplnil napriek tomu, že v rozhodnom období bol zamestnaný v spoločnostiach V. V. I., a.s. S. A., s.r.o., W. V., s.r.o., čím mu vznikol dlh na výživnom na maloletého O. X. vo výške 1 100 eur, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2017, sp. zn. 3To/49/2017, podal obvinený dovolanie s poukazom na naplnenie dôvodov dovolania uvedených v § 371 ods. 1 písm. c.), písm. g.), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený (ďalej tiež „dovolateľ“) uviedol, že sa v konaní pred dovolacím súdom bude zastupovať sám. K takémuto postupu ho podľa jeho názoru oprávňuje čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a čl. 50 ods. 3, čl. 154c ods. 1 Ústavy SR.

Vo vzťahu k uplatneným dovolacím dôvodom v podstate argumentoval tým, že okresný súd, ani krajský súd neodstránil tieto procesné vady v konaní, na ktoré opakovane upozorňoval a to, že okresný súd ustanovil v konaní maloletému O. X. Q. kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu, pričom o jeho ustanovení za kolízneho opatrovníka rozhodoval nezákonný sudca; navyše v priebehu trestného konania bol (súdom ustanovený kolízny opatrovník) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín s ním v inom spore (ako strana konania), čo podľa jeho názoru zakladalo jeho oprávnenú obavu zo zaujatosti; a napokon skutočnosť, že v priebehu trestného konania sudca zmenil osobu poškodeného (z matky maloletého G. I. na maloletého O. X. Q.), pričom túto zásadnú zmenu vykonal sudca bez vydania preskúmateľného rozhodnutia, ktorým by zdôvodnil túto zmenu vo vedení konania. Tým, že v konaní zmenil sudca poškodenú osobu (bez preskúmateľného rozhodnutia) nastala situácia, že okresný súd a aj odvolací súd nerozhodli o návrhu žalobcu tak, ako bol doručený na súd a počas trvania konania, tento návrh nebol zmenený. Ak žalobca naďalej trvá na návrhu žaloby tak, ako ho doručil na súd (údajne poškodená G. I. a údajný páchatel' X. P.), tak má povinnosť súd rozhodnúť o takejto žalobe.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej tiež „prokurátorka“), ktorá uviedla, že podanie obvineného napriek jeho označeniu ako dovolanie, nespĺňa základné procesné podmienky podľa § 368 Trestného poriadku a nasl. Z uvedeného dôvodu sa k jeho obsahu bližšie písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že vo veci dovolania obvineného nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku, pretože obvinený Ing. X. Q. nie je v dovolacom konaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku môže obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že obvinený Ing. X. Q. nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, pričom na výzvu okresného súdu, ktorá mu bola v súlade s ustanovením § 373 ods. 3 Trestného poriadku doručená 2. júna 2021, reagoval tak, že uvedený nedostatok neodstránil, argumentujúc tým, že „naďalej trvá na tom, že v priebehu dovolacieho konania sa bude zastupovať sám, aj napriek tomu, že nemá vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.“, a ani nepreukázal, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a to napriek podrobnému a riadnemu poučeniu, čo vyplýva z poučenia a výzvy súdu (založené na č. l. 382 až 383 spisu).

Najvyšší súd z vyššie uvedeného dôvodu dovolanie obvineného Ing. X. Q. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Najvyšší súd v tejto súvislosti dodáva, že nepostupoval podľa ustanovenia § 379 ods. 1 Trestného poriadku, keďže postup podľa tohto ustanovenia prichádza do úvahy najmä vtedy, ak by dovolanie bolo neúplné alebo by malo iné odstrániteľné vady. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo podané prostredníctvom obhajcu, je odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu. Výplýva to zo znenia § 373 ods. 3 posledná veta Trestného poriadku, podľa ktorého ustanoviť obhajcu v prípadoch, v ktorých bolo dovolanie podané priamo obvineným, respektíve niektorou osobou uvedenou v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, môže iba predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

Zároveň je potrebné uviesť, že ustanovenie § 373 ods. 4 Trestného poriadku, v zmysle ktorého ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom, poučí ho podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku, dopadá na situácie, v ktorých či už obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku síce podali dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, respektíve v jeho priebehu zastúpenie obhajcom zanikne. V neposlednom rade dovolací súd pripomína, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže obvinený podať proti akémukoľvek právoplatnému rozhodnutiu súdu, ale len voči právoplatným rozhodnutiam, ktoré sú špecifikované v ustanovení § 368 ods. 2 Trestného poriadku.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v posudzovanom prípade nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku, a preto ho dovolací súd podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.